

VŠĮ NACIONALINIO KRAUJO CENTRO DONORŲ ANKETINĖS APKLAUSOS REZULTATAI

2020 m.

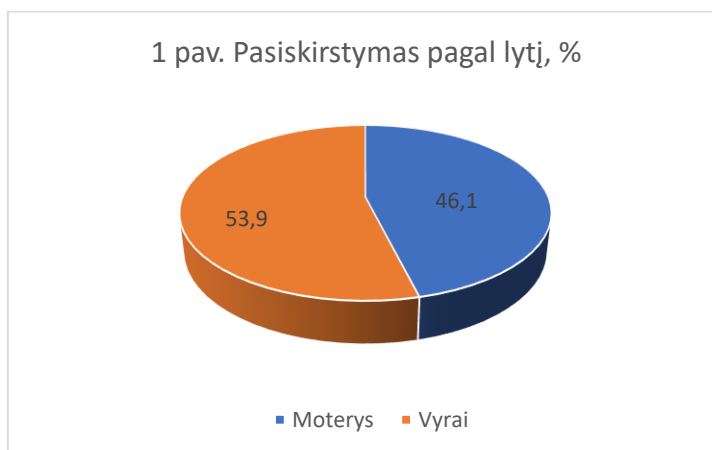
Siekiant išsiaiškinti kraujo donorų poreikius ir jų pasitenkinimą VŠĮ Nacionalinio kraujo centro (toliau – NKC) teikiamomis paslaugomis, buvo atlikta apklausa, kurios metu NKC kraujo davė žmonės atsakė į 12 anketos klausimų.

Tyrimo trukmė. Anketos buvo dalinamos nuo 2020 metų gruodžio 11 d. iki 2020 gruodžio 31 d.

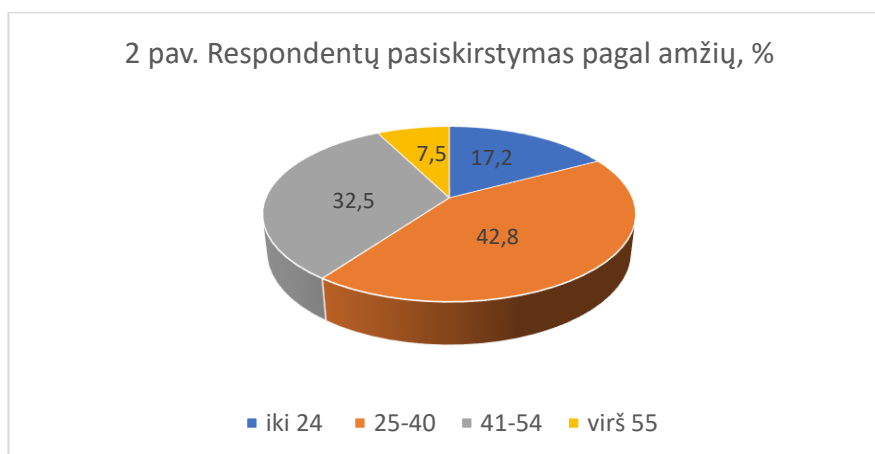
Tyrimo vieta. Kauno, Vilniaus, Klaipėdos, Panevėžio ir Šiaulių kraujo paėmimo punktai ir nurodytų filialų organizuojamos kraujo donorystės išvykos.

Respondentai. Viso surinkta 495 anoniminių anketų, kurių apibendrinti rezultatai pateikiami šioje analizėje.

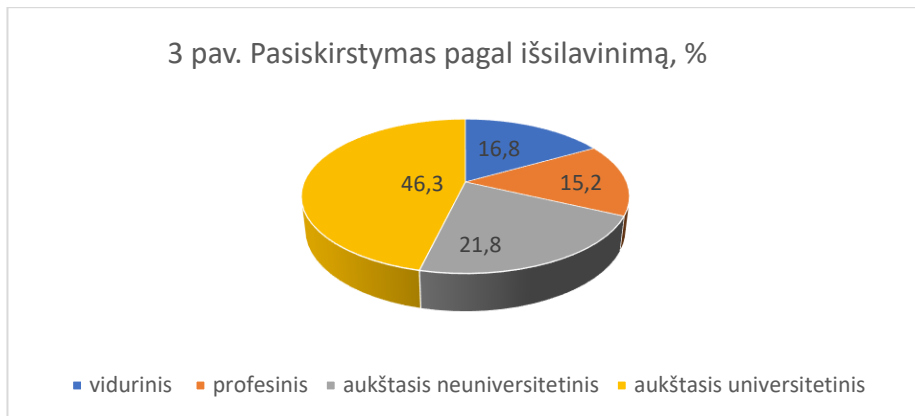
Respondentų pasiskirstymas pagal lytį procentine išraiška: vyrų – 53,9 proc., moterų – 46,1 proc. (žr. 1 pav.). Akivaizdu, kad moterų ir vyrų pasiskirstymas yra gan tolygus.

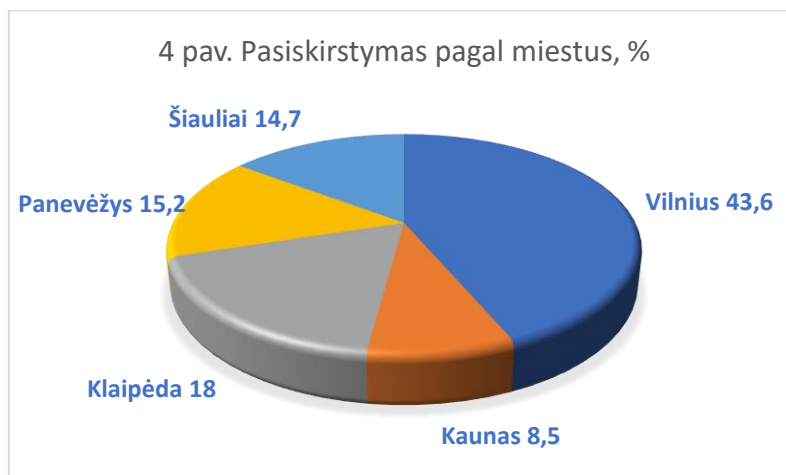
Daugiausia donorų atsakiusių į anketos klausimus priklauso 26-40 m. amžiaus grupei, tačiau nelabai daug atsilieka ir 41-54 m. amžiaus grupė. Apklausoje pakankamai mažai 17,2 proc. dalyvavo asmenų iki 24 metų (85 respondentai iš 495 apklaustųjų).

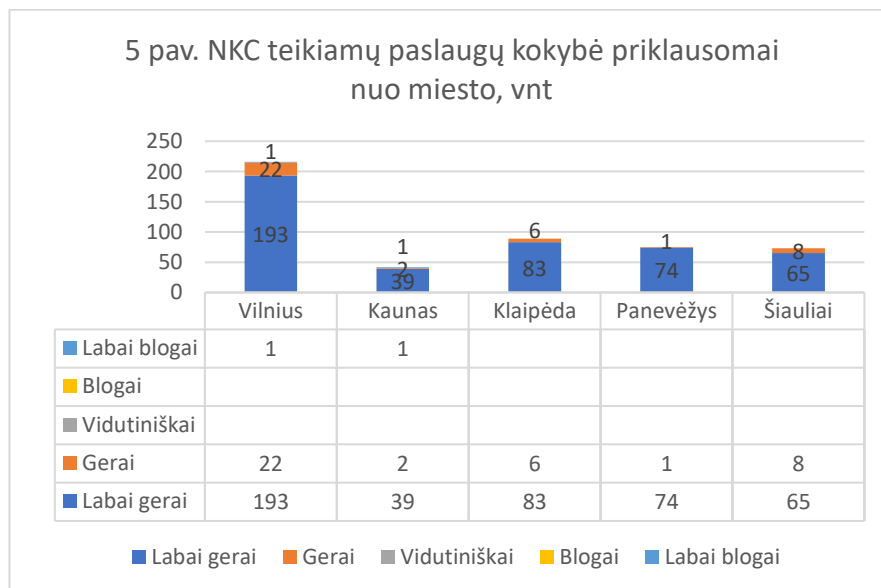
Apklausoje dalyvavusių respondentų turimas išsilavinimas pasiskirstęs labai įvairiai nuo vidurinį išsilavinimą (16,8 proc.) iki aukštąjį išsilavinimą turinčių (46,3 proc.) turinčių asmenų.

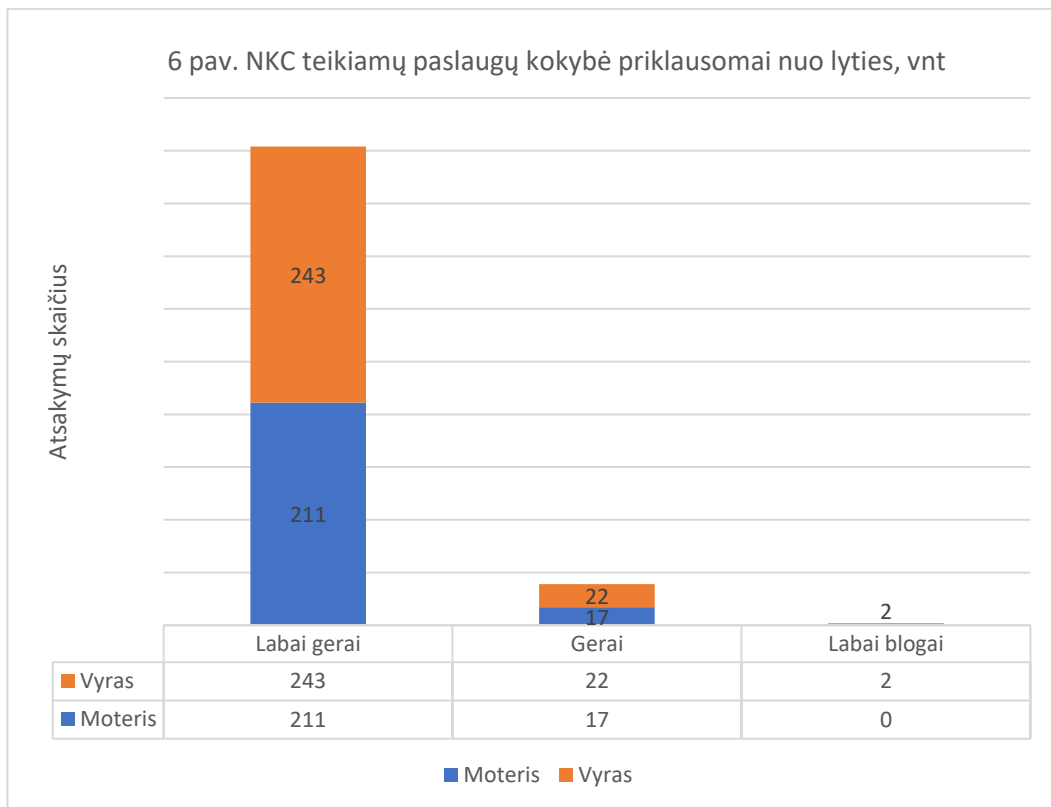
Didžioji dalis (43,6 proc.) apklausoje dalyvavusių kraujo donorų buvo iš Vilniaus (žr. 4 pav.),

1. VŠĮ Nacionalinio kraujo centro (toliau – NKC) teikiamų paslaugų kokybė

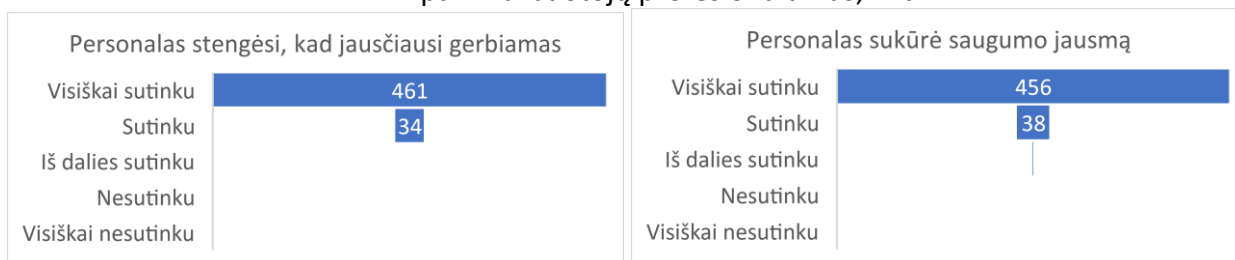
Vertinant NKC teikiamų paslaugų kokybę didžioji dalis 92 proc. respondentų įvertino kaip labai gerai (viso 454 iš 495 respondentų), gauti du neigiami įvertinimai, kas sudaro 0,4 proc. nuo visų apklausoje dalyvavusių apklaustųjų. Atsižvelgiant į pasiskirstymą pagal miestus, pastebime, kad visuose miestuose vyrauja labai gera nuomonė apie NKC paslaugų kokybę (žr. 5 pav.). Atlikus analizę kaip NKC paslaugų kokybę vertina vyrai ir moterys, matome, kad vyrauja tokai pati nuomonė ir vertina labai gerai ir gerai. Atkreiptinas dėmesys, kad 2 neigiami atsiliepimai yra iš vyriškosios pusės.

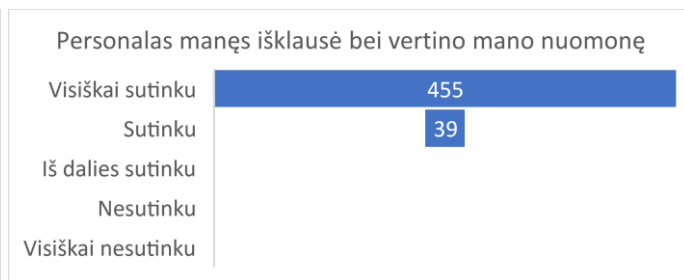
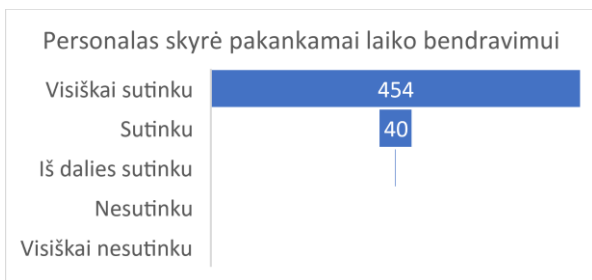

2. Darbuotojų profesionalumas

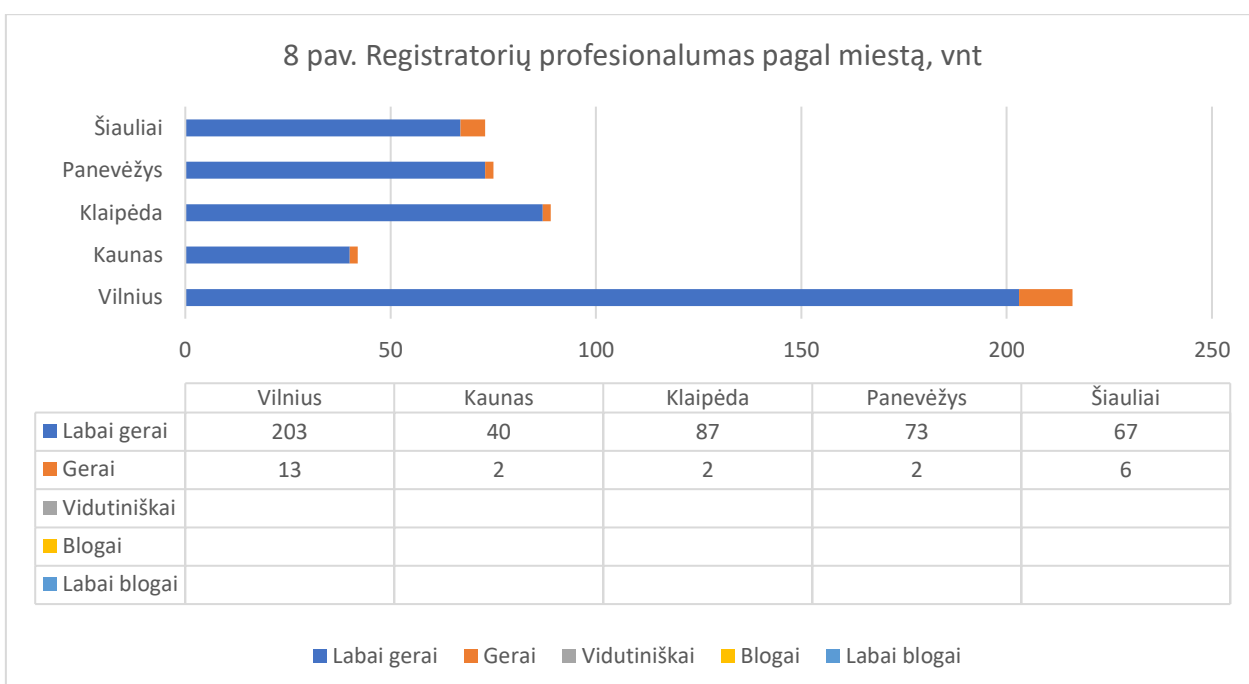
Apklausoje respondentų teiravomės apie kraujo donorystės proceso eigoje dalyvaujančio personalo profesionalumą. Iš pateiktų rezultatų galime daryti išvadą, kad personalas noriai ir aktyviai bendrauja su atvykusiais donoriais, rūpinasi jo gerove. Respondentai į klausimus ar jis jaučiasi gerbiamas, ar jaučiasi saugus, ar buvo išklaustyta ir įvertinta jo nuomonė ~92 proc. (vidut. 456 respondentų) atsakė, kad *visiškai sutinka*, likusi dalis ~8 proc. – *sutinka*. (žr. 7 pav.).

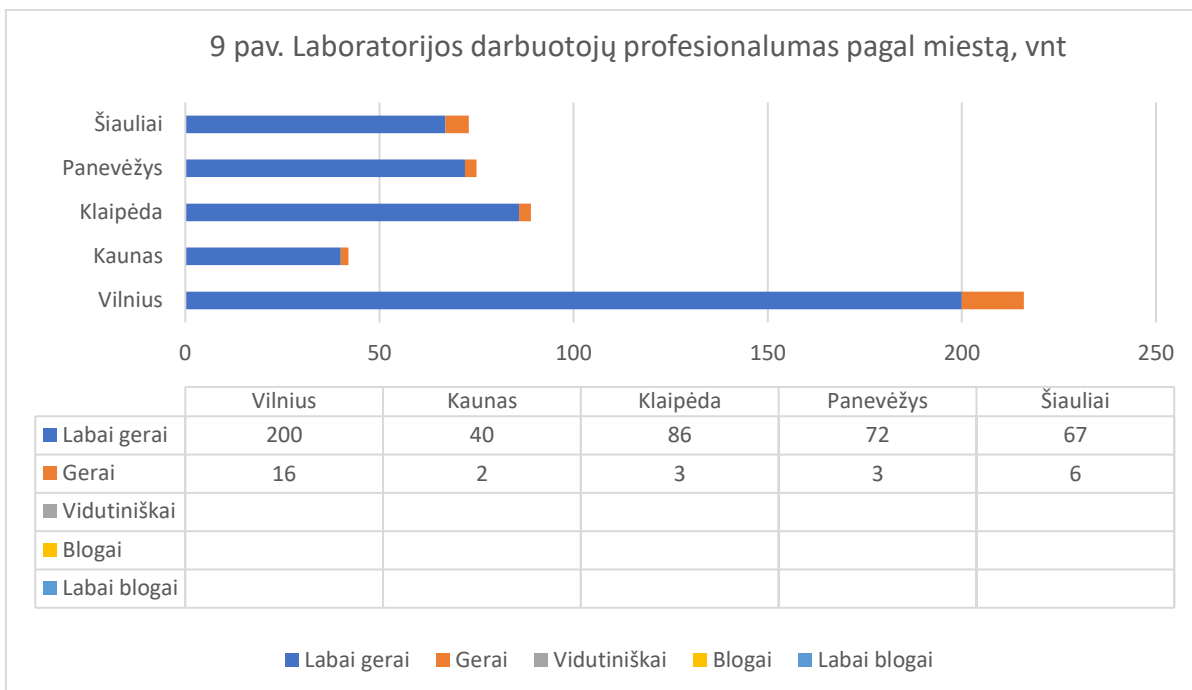
7. pav. Darbuotojų profesionalumas, vnt

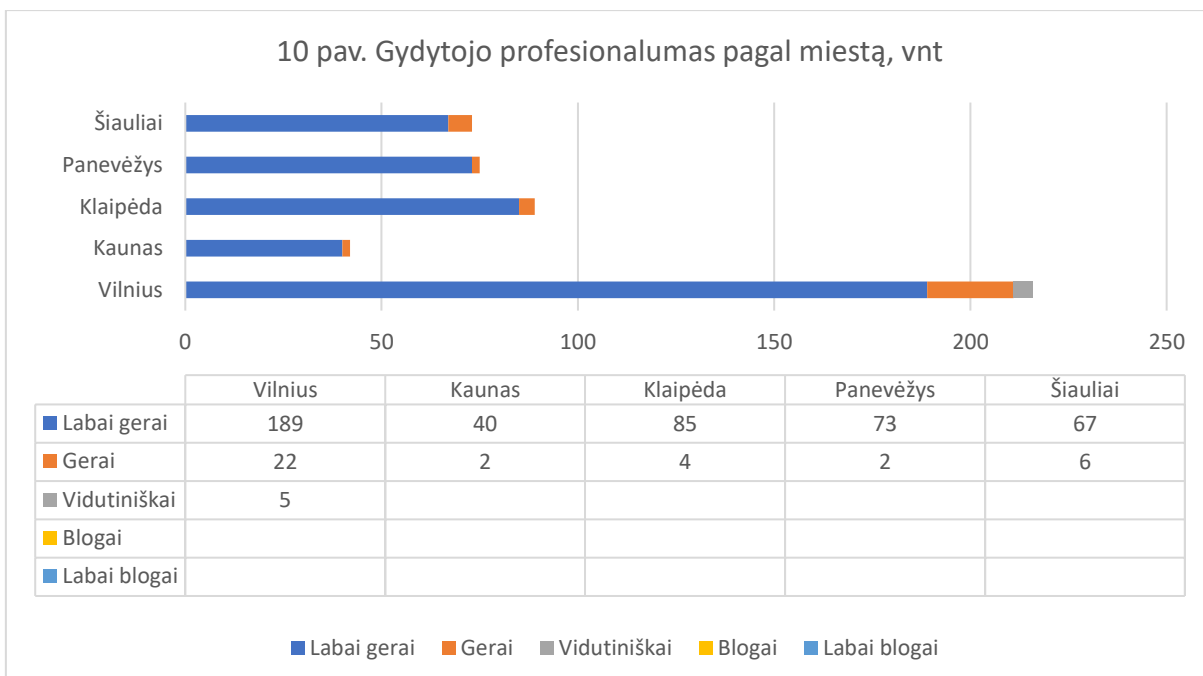

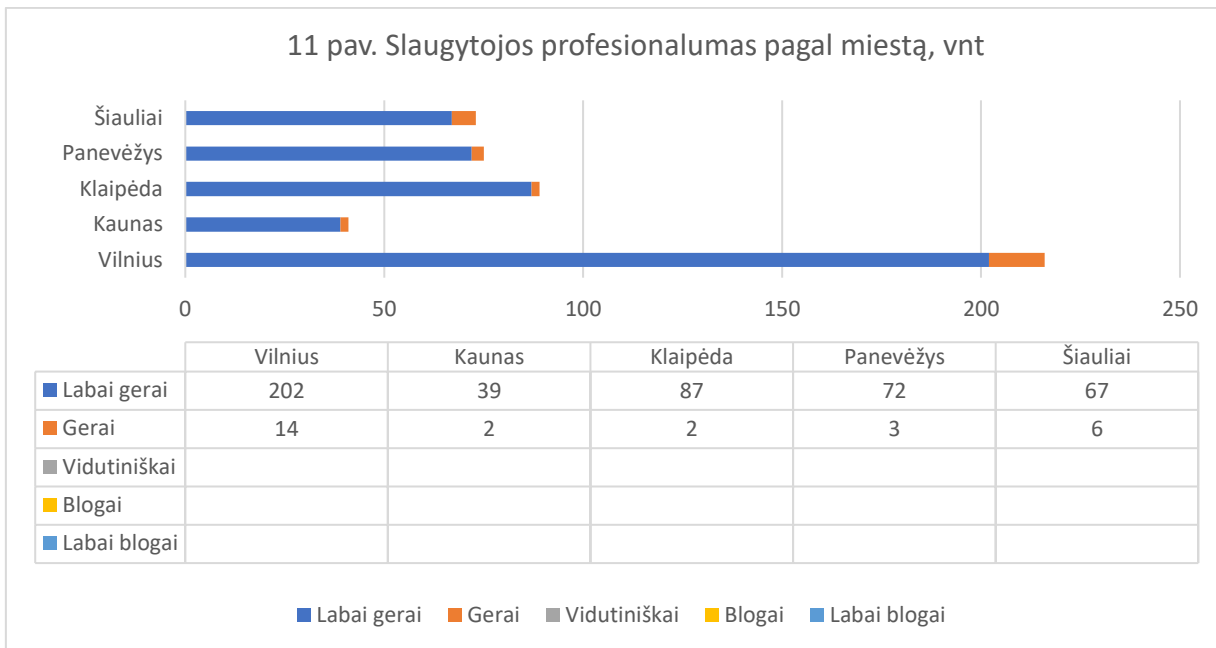
Atliekant analizę pagal atskiras kraujo donorystės procese dalyvaujančio personalo grupes ir miestus, pastebime, kad registratorių, laboratorijos darbuotojų bei slaugytojų vertinimas kiekviename mieste išlieka stabilus ir yra vertinamas *labai gerai* (nuo 93 (Vilnius, Kaunas, Šiauliai) iki 97 proc. (Klaipėda ir Panevėžys)) ir *gerai* (nuo 3 iki 7 proc.) rėmuose per visus miestus. (žr. 8, 9 ir 11 pav.)

Atkreiptinas dėmesys gydytojų vertinimo analizėje, kurioje 5 respondentai nurodė, kad Vilniaus padalinėje jie gydytojo profesionalumą vertina *vidutiniškai* kas sudaro 2,3 proc. nuo visų apklaustųjų Vilniaus mieste ir 1 proc. nuo visų apklaustųjų. Didžioji dalis apklaustųjų Vilniuje gydytojo profesionalumą vertino *labai gerai* (87,5 proc.) ir *gerai* (10,2 proc.). Kituose miestuose ši pareigybė neišsiskyrė iš kitų ir buvo vertinama 91-97 proc. rėžiuose.

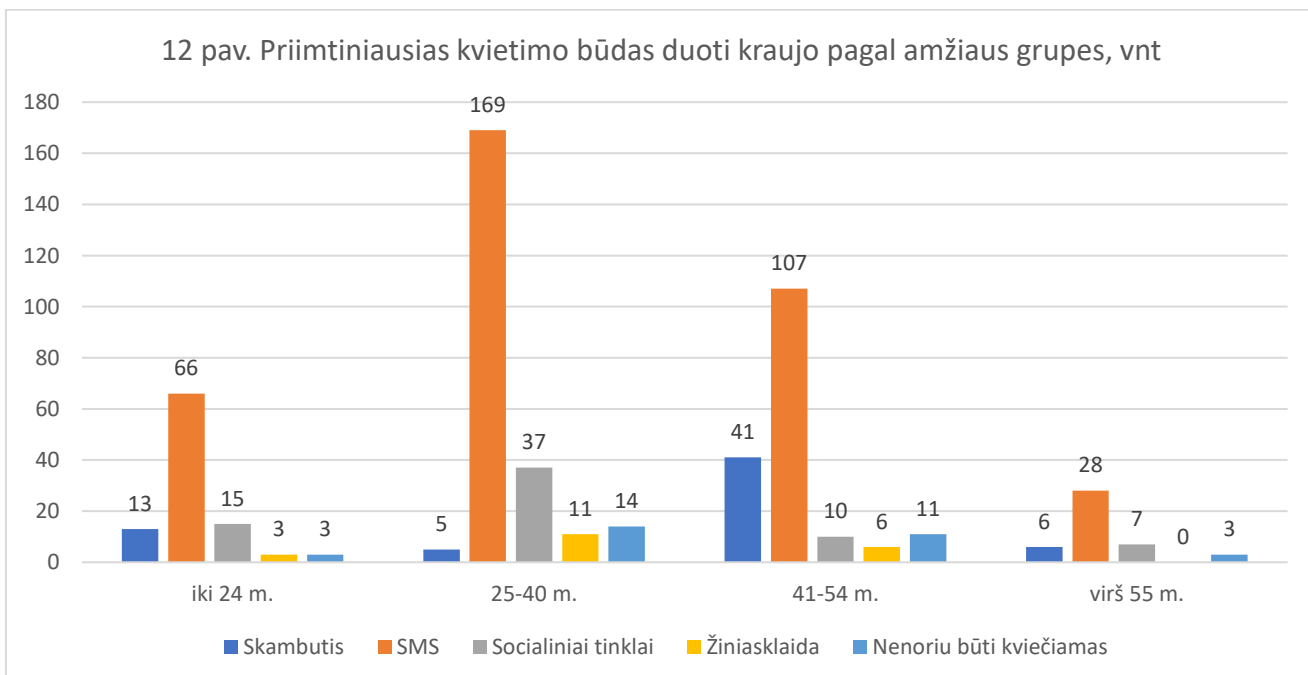

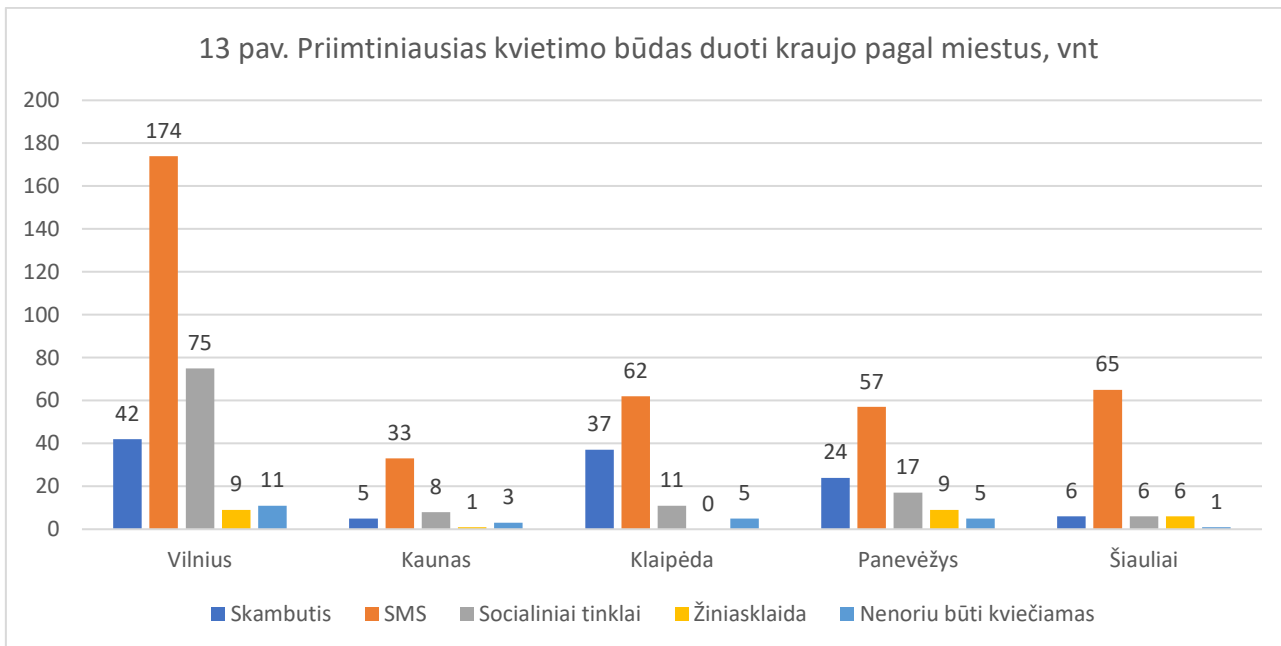

3. Kvietimo būdas duoti kraujo

Kraujo trūkumo laikotarpiu, kas labai pasijuto pandemijos laikotarpiu, labai svarbu pakviesti kuo daugiau žmonių dovanoti kraujo, todėl NKC yra svarbu sužinoti koku būdu donorai norėtų būti kviečiami donorystei. Atlikus vertinimą paaiškėjo, kad net ~67 proc. apklaustųjų norėtų gauti kvietimą sms, tai yra vienas veiksmingiausių būdų visose amžiaus grupėse bei miestuose. (žr. 12 ir 13 pav.).

Matomas skirtumas tarp 25-40 ir 41-54 metų amžiaus grupių, atitinkamai pirmajai amžiaus grupei aktualu yra gauti kvietimą ar informaciją socialinių tinklų pagalba, o antrajai būti pakviestai telefoninio skambučio metu.

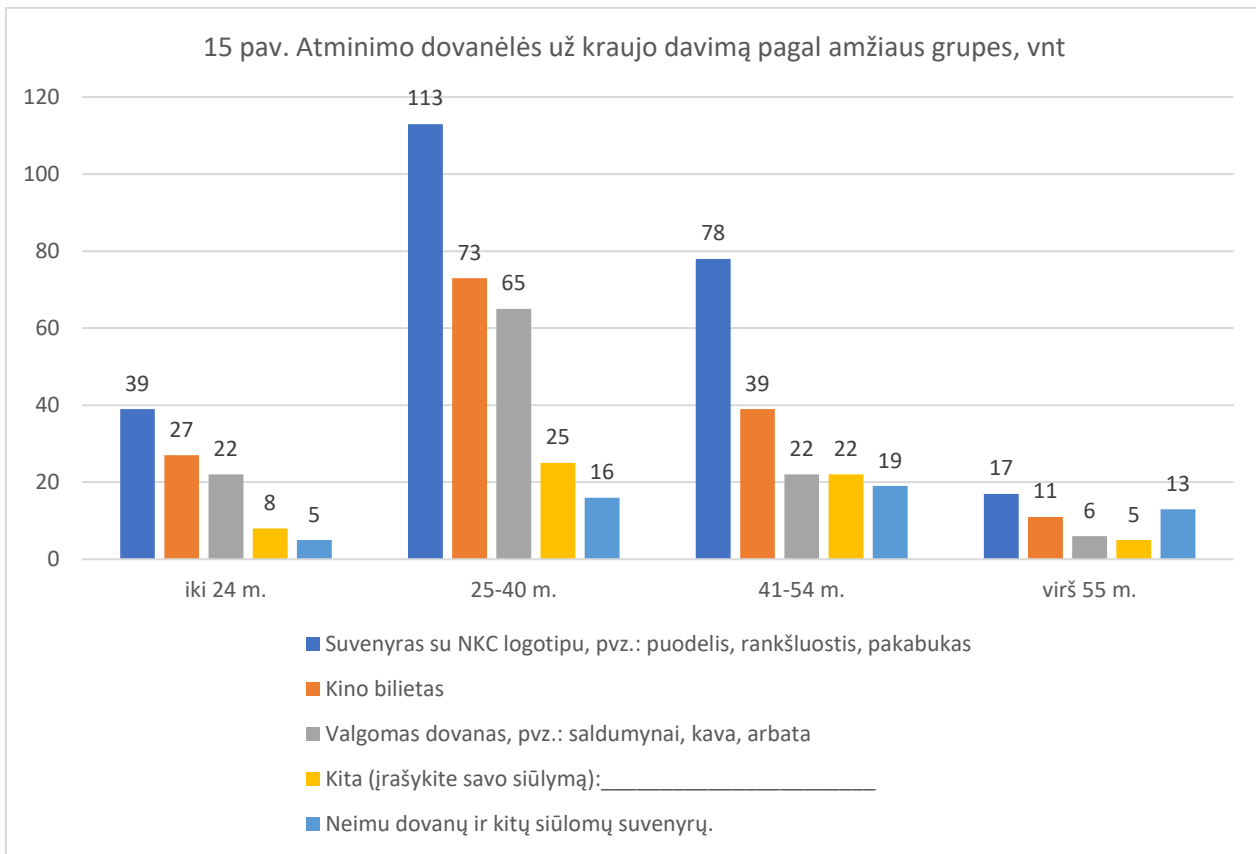

4. Dovanėlė už kraujo davimą

Kiekvienais metais NKC stengiasi pajavairinti dovanas kraujo dovanojantiems asmenims įvairiais suvenyrais, NKC atributika ir taip padėkoti donorui už padovanotą kraują. Pagal apklausos rezultatus matome, kad visose amžiaus grupėse donorams labai patinka gauti suvenyrą su NKC logotipu (puodelis, rankšluostis, pakabukas ir pan.) (žr.15 pav.), ši dovana sudaro ~40 proc. nuo visų apklaustųjų (žr.14 pav.). Taip pat vis dar mėgstama dovana yra gauti kino bilietą (24 proc.).

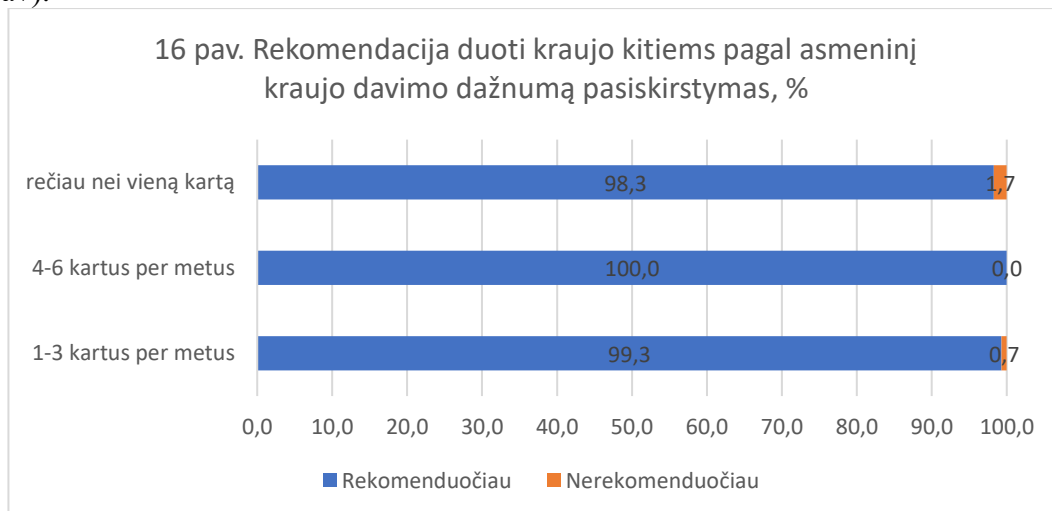

Apklausoje buvo palikta vietos donorams įrašyti kokias dar dovanas jie norėtų gauti. Donorų pasiūlymai: galimybė skirti dovaną labdarai, net 5 donorai norėtų gauti pilną kraujo tyrimą arba pasirinktinai biocheminį ar onkomarkerinį tyrimą.

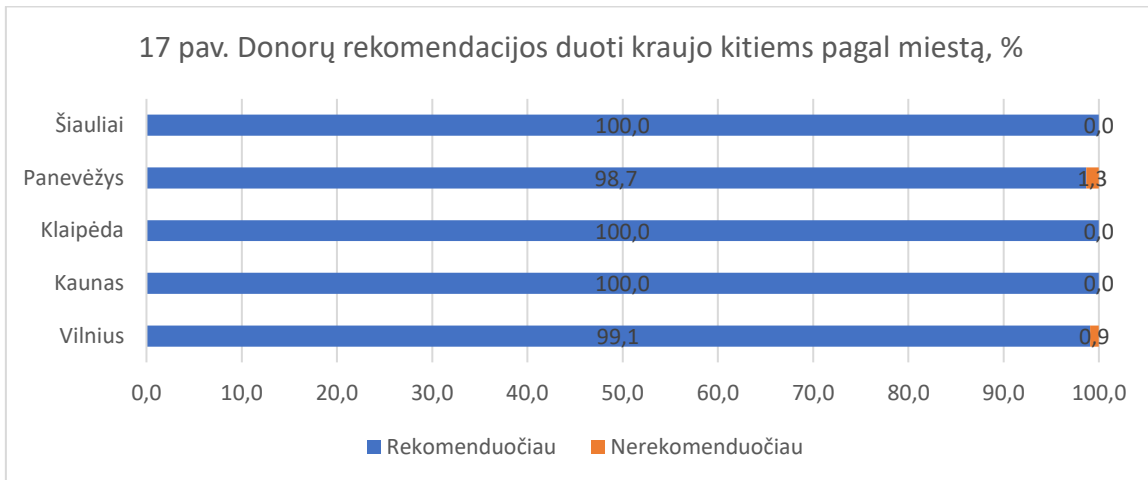
5. Rekomendacija NKC duoti kraujo savo pažįstamiems

Didžioji dalis 99,4 proc. apklaustųjų rekomenduotų duoti kraujo NKC savo pažįstamiems ir tik trys asmenys to daryti nerekomenduotų. Du asmenys, kurie nerekomenduotų NKC yra iš Vilniaus ir vienas iš Panevėžio (žr. 17 pav).

Atlikę išsamesnę analizę pastebime, kad asmenys, kurie yra nuolatiniai kraujo donorai ir kraują duoda reguliariai 4-6 kartus per metus NKC rekomenduotų savo pažįstamiems visi 100 % (žr. 16 pav).

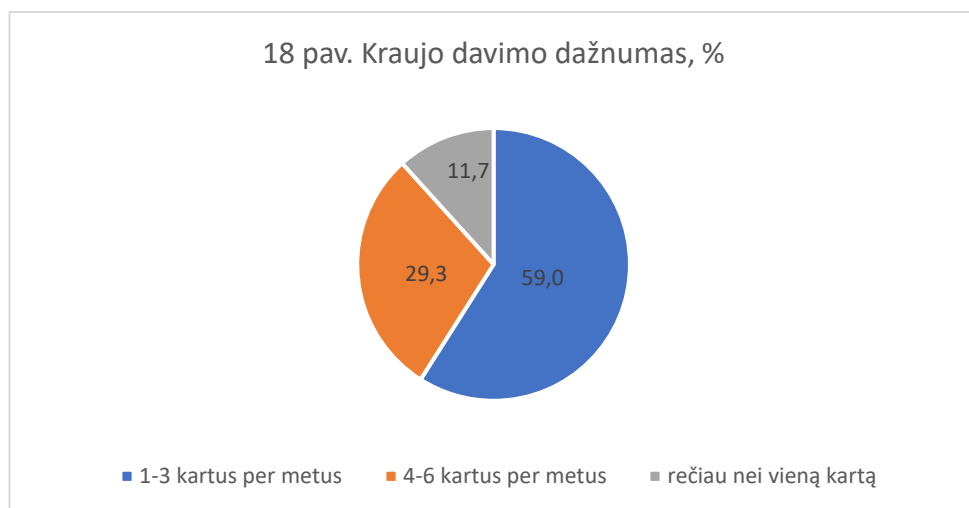

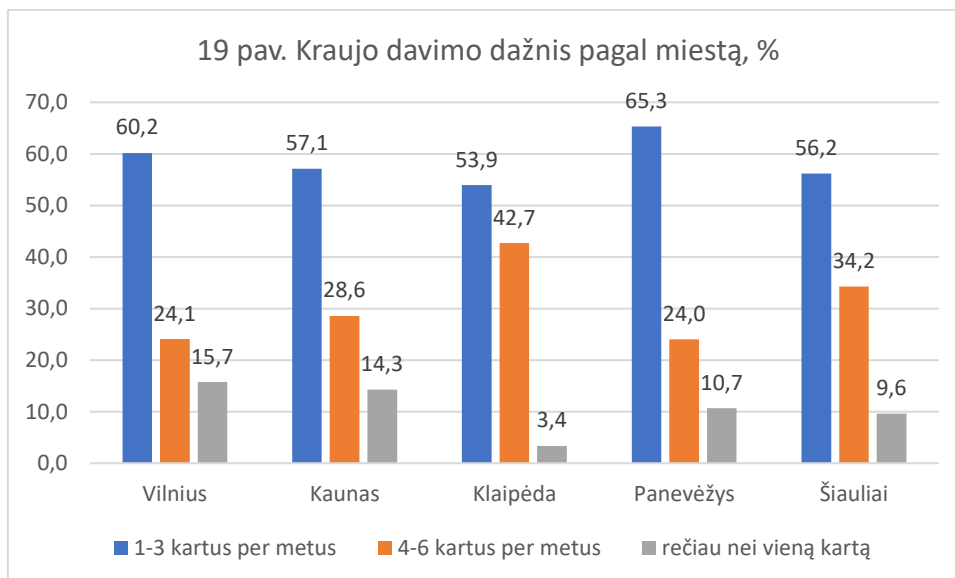
6. Kraujo davimo dažnumas

59 proc. iš visų apklausoje dalyvavusių respondentų kraujo duoda 1-3 kartus per metus ir net 29,3 dalis 4-6 kartus per metus (žr.18 pav).

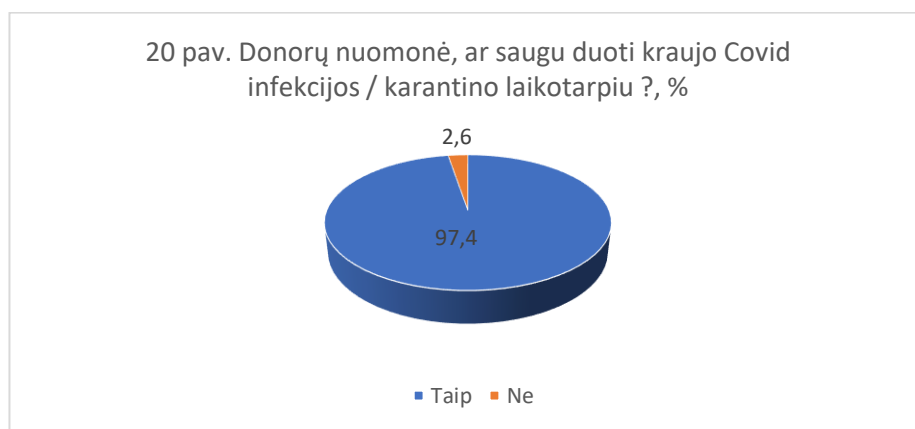
Pagal suvestus rezultatus pastebime, kad kraujo davimo dažnumo pasiskirstymas pagal miestus yra gan panašus, visuose miestuose donoriai daugiausiai duoda po 1-3 kartus per metus.

Atkreiptinas dėmesys, kad Klaipėdos filiale asmenų duodančių kraują 4-6 kartus yra daugiausia ir siekia beveik 43 proc. visų apklaustųjų Klaipėdoje ir itin mažai 1 kartą per metus duodančių kraują – 3,4 proc. (žr. 19 pav).

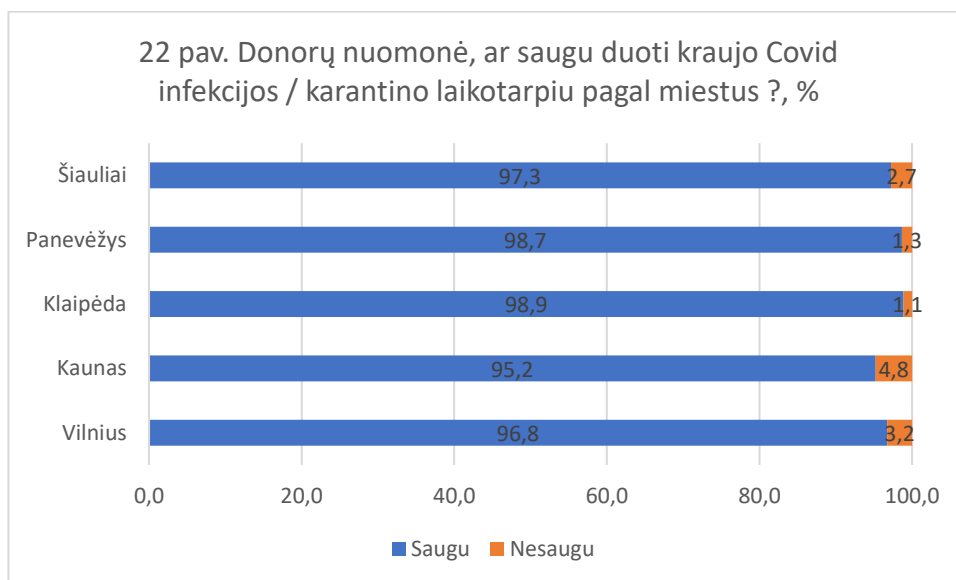
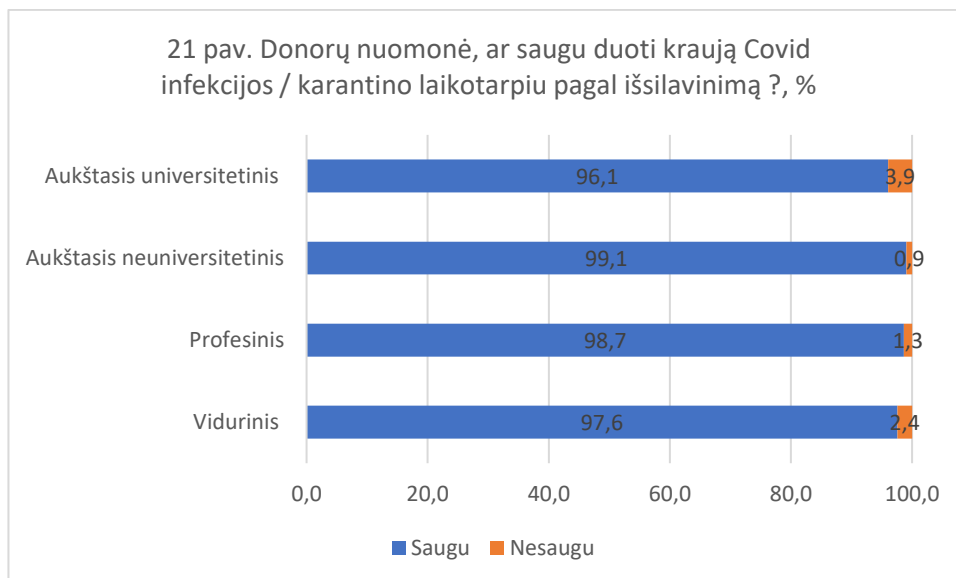

7. Saugumas duoti kraujo Covid infekcijos/karantino laikotarpiu

Atkreipiamas dėmesys, kad apklausa buvo atliekama Covid infekcijos/karantino laikotarpiu, NKC yra svarbu suprasti kaip donoras jaučiasi šiuo laikotarpiu. Pirmojo karantino metu, kuris buvo 2020 metų pradžioje buvo juntamas stiprus donorų sumažėjimas, tačiau antrojo karantino met pastebime, kad net 97 proc. apklaustųjų mano, kad kraują duoti yra saugu tokiu laikotarpiu. (žr. 20 pav).

Atlikus išsamesnę analizę pastebėjome, kad daugiausiai nesaugumo jausmą turinčių apklaustųjų buvo iš Vilniaus ir turintys išsilavinimą. (žr.21 ir 22 pav).

Apibendrinant visos apklausos rezultatus galima teigti, kad jog dauguma apklausoje dalyvavusių regiono žmonių jau ne pirmą kartą duoda kraujo VŠĮ Nacionaliniame kraujo centre ir turi teigiamą nuomonę apie įstaigą – palankiai vertina kraujo centro darbuotojus, jų aptarnavimą, skatina savo artimuosius ir pažįstamus tapti kraujo donorais.

Vertinant VŠĮ Nacionalinio kraujo centro apklausos rezultatus matome, kad iš visų 495 respondentų tik trys asmenys patyrė nepasitenkinimą kraujo donorystės metu ir NKC nerekomenduotų savo pažįstamiems.

Į pateiktus pasiūlymus atsižvelgsime ir toliau gerindami savo paslaugų kokybę, donorų telkimą, komunikaciją bei reklamą. Stengsimės ir toliau būti kuo arčiau kraujo donorų ir sudaryti jiems kuo palankesnes sąlygas kraujo donacijai.